

Tekom časa je videla Emona v svojej sredi tudi več rimskih cesarjev. Ko je Trajan premagal Dake, mudil se je na poti v Italijo tū; tako tudi Hadrijan o priliki svojega popotovanja po deželah. Mark Avrelij je pregnal iz teh krajev Markomane in Kvade tjá za Dunav.

Tudi luč krščanske vere je zgodaj zasijala po teh krajih. Ker je stala Emona ob cesti proti podunavskim deželam, vrjetno je, da je vže sv. Hermagora, prvi oglejski škof, poslal mašnike in dijakone v Emono. Okoli 284. leta je tū storil mučeniško smrt sv. Pelagij, mladenec plemenitega rodu. Lastnega škofa vender mesto ni imelo do 4. stoletja. Prvi se nahaja sv. Maksim; bil je 381. leta na oglejskem cerkvenem zboru. Da se je krščanstvo lepo razvezetalo v 4. stoletji v Emoni, svedočita nam tudi dva lista cerkv. očeta sv. Jeronima do emonskih devic, in pa do Antona, minih v Emoni. Vender ni bila še popolnem krščanska. Ko je namreč 388. l. oblegal vojskovodja Maksim mesto, prihiti Teodozij in ga premaga. Udano mesto vzprejme slovesno „vernega cesarja“ Teodozija. Velikanske slovesnosti so se vršile zmagovalcu na čast. Razven starešinov, belo oblečenih, in kerščanskih duhovnov so mu stopali naproti tudi poganski žrtovniki s škrlatom ogrneni. Še dva škofa Emonska sta nam znana: Patricij (l. 579.) in sv. Flor. (599).

V petem stoletji se je vršilo preseljevanje narodov. Kaj je trpela za ónega časa naša domovina, ne da se povedati.

Najhuje so pa še divjali divji Huni. Najmogočnejši njih kralj Atila, ki se je zval „šiba božja,“ pridrvi s svojimi ropadželnimi, divjimi tolpmi v te kraje. Požgane vasi in razdjana mesta so zaznamovale njegovo pot. Jednaka osoda je zadela tudi Emono. Bogato, krasno mesto je bilo v kratkem prah in razvalina (okolo 452. l.) Na tak žalosten način je izginila Emona iz zgodovine.

Severna in vzhodna ljudstva, ki so drla proti jugu in zahodu preko naše domovine, pomandrala so tudi večino prejšnjih stanovalcev. A prvotni slovanski živelj se je pomládil s prihodom novega slovenskega naroda (v letih 551—592.) Naselil se je poleg Drave, Rabe in Mure, Save in Soče — med Dunavom in jadranskim morjem. V teh mejah so se ohranili Slovenci še do denšnjega dne, če tudi se so meje po pritisku Nemcev, Madžarov in Lahov nekoliko stisnile.

(Dalje prihodnjé.)

Iskrie.

(Poslovenil P-ov.)

Človeško življenje ni družega nego podoba križev in trpljenja; blagor mu, kdor se privadi vseh britkosti. Veselje in sladkosti so takó redke, da pomanjkanje britkosti imenujemo — srečo.

Naša sreča; to je bolj ali menj utolažena nesreča.

Življenje je sladko; a plemenitemu človeku je čast še sladkejša, nego samo življenje.

Ljubezen ima tak značaj, da je ne moreš tajiti, kjer je; niti jo moreš hliniti, kjer je ni.